

פרק ו'

פרשת נזיר וברכת כהנים

פרשת נזיר (א'-כ"א):

- **אדם הופך לנזיר** ע"י כך שמקבל על עצמו ונודר על כך נדר: "איש או אישה כי יפליא (יפריש) לנדור נדר נזיר להזיר לה'..." (ו':ב').
- **סמיכות הפרשיות** בין פרשת סוטה בפרק הקודם לפרשת נזיר: רש"י: אם רואה אדם סוטה בקלקולה (ש) יקבל על עצמו להיות נזיר ויפרשו מן היין, שהרי יין גורם לניאוף.
- **איסורי הנזיר:** 1. איסור שתיית יין, שכר (יין ישן) ומשרת ענבים (מים שהשרו בהם ענבים).
 - איסור אכילת ענבים, גרעיניהם וקליפתם.
 - 2. איסור תספורת.
 - 3. איסור להיטמא למת (אפילו להוריו).
- **דיני נזיר שנטמא למת:** 1. ביום השביעי לטומאתו - יגלח ראשו. (יום זה הוא
 - יום הזייתו, כלומר יום שמזים עליו אפר פרה אדומה).
 - 2. ביום השמיני – יביא קורבנות על חטאו.
 - 3. יתחיל נזירותו מהתחלה.
- **חטא הנזיר: דעה א' – שנטמא למת.**
 - דעה ב' – שציער עצמו מהיין ע"י קבלת הנזירות.
- **החובות המוטלות על הנזיר בזמן סיום נזירותו:** 1. להקריב קורבנות.
 - 2. לגלח שער ראשו, ולשים אותו על האש שמתחת לקורבן השלמים.

ברכת כהנים (כ"ב-כ"ז):

- **באור הברכה: יברכך ה' (בממון) וישמרך (משודדים שלא יקחו את הממון).**
 - יאר ה' פניו אליך (יראה לך פנים שוחקות) ויחנך (ויתן לך חן).
 - ישא ה' פניו אליך (יכבוש כעסו ממך) וישם לך שלום.

• **מי מברך – הכהנים או ה'?**

פסוק כ"ג – "דבר אל אהרון ואל בניו לאמר כה תברכו" = כהנים מברכים.
 פסוק כ"ז – "ושמו את שמי על בני ואני אברכם" = ה' מברך.

1. הכהנים יברכו את ישראל, וה' יסכים לברכה.
2. הכהנים יברכו את ישראל, וה' יברך את הכהנים.

שאלות ותשובות פרק ו'

פרק ו'	שאלה	תשובה
1 ו'	א: כיצד מתחיל אדם להיות נזיר, ומהם הדינים החלים עליו בתקופת נזירותו?	א. אדם מתחיל להיות נזיר לאחר שנדר לעשות כן. בימי נזירותו אסור לו לשתות יין או כל משקה ענבים ואסור לו לאכול ענבים בכל צורה שהיא, אסור לו לגלח שער ראשו ואסור לו להיטמא למת.
ע"פ בגרות	ב. הרמב"ם אומר כי "שמשון לא היה נזיר גמור". במה הייתה נזירותו של שמשון שונה מזו	ב. שמשון לא נדר בעצמו על רצונו להיות נזיר, אלא היה

סיכום ספר במדבר – לשימוש פרטי ולתלמידים

מתוך האתר של מאיר אביטן www.meir-avitan.co.il

<p>נזיר מבטן והציווי על נזירותו בא ממלאך ה', שמשון נטמא למת (הרג פלשתים בעצמו), וכן היה נזיר עולם.</p> <p>ג. שמואל היה ע"פ חז"ל נזיר, בהסתמך על כך שנאמר לגביו (שמ"א א', יא) "ומורה לא יעלה על ראשו". אף על אבשלום בן דוד ישנה דעה שהיה נזיר בהסתמך על הכתוב בשמ"ב י"ד, כו כי כשגלח את שערו היה זה לאחר ימים רבים (ושערו היה כבד מאד מכיוון שהיה כבר ארוך מאד).</p>	<p>האמורה בתורה?</p> <p>ג. ציין דמות או דמויות נוספות בספרי נביאים ראשונים אשר היה או היו נזירים.</p>	<p>נזיר (א' – ז')</p>
<p>א. פסוק ט' – הנזירות נפסקת פתאום (כי נטמא בטעות למת). פסוק י"ג – מלאו ימי נזירותו.</p> <p>ב. אם היה באהל ובאותו אהל היה אדם שמת באופן פתאומי נפסקת נזירותו. עליו להיטהר, לגלח שערו ולהביא קרבן ואז עליו להתחיל את ימי נזירותו מחדש.</p> <p>אם תמו ימי נזירותו מביא הנזיר קרבן, מגלח שערו בפתח אהל מועד ושורף את השיער הגזוז באש שתחת זבח השלמים.</p> <p>ג. מפני שיש עליו חטא, כי לא נזהר מספיק שלא להגיע למצב שיהא עליו להפסיק נזירותו. רבי אלעזר הקפר אומר: שציער עצמו מן היין.</p>	<p>א. מהן שתי הדרכים המביאות אדם לסיום ימי נזירותו?</p> <p>ב. מה על הנזיר לעשות כשמסתיימת נזירותו בכל אחת משתי הדרכים?</p> <p>ג. מדוע נחשבת הפסקת הנזירות כחטא? היעזר ברש"י.</p>	<p>2 ו'</p> <p>נזיר (ח' – כ')</p>
<p>א. ברכת "יברכך" לפי רש"י היא פיסית-לכלית – שירבו נכסיד, וברכת השמירה היא החיזוק של ברכה זו, שכן ברכה יכולה גם להילקח ולהיעלם, אך ברכתו של ה' כפולה כי הוא מברך וגם שומר שהברכה תישאר ותישמר.</p> <p>לברכות הארת הפנים ונשיאת הפנים יש קשר למידת הרחמים שבה ה' ישפוט אותנו – בדרך כפולה: ה' יפנה אלינו מאור פנים וגם יכבוש כעסו עלינו. ובעוד אלה הם בבחינת חן בעיני ה' הרי שברכת "ויחנך" היא נתינת חן בעיני אנשים ("ונמצא חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם").</p> <p>ב. הכהנים הם המעבירים את הברכה לבני ישראל, אך ה' הוא המברך אותם. הברכה באה מה'. דבר אחר: לאחר שברכו הכהנים את ישראל מברך ה' את הכהנים עצמם.</p>	<p>עיין במדבר ו', כב – כז.</p> <p>א. הסבר ארבע מתוך הברכות הכלולות בברכת כהנים. היעזר ברש"י.</p> <p>ב. מה נלמד מתוך הסיום "ואני אברכם"? היעזר ברש"י לפסוק כ"ז (2 אפשרויות).</p>	<p>3 ו'</p> <p>ברכת כהנים (כ"ב – כ"ז)</p>

סיכום ספר במדבר – לשימוש פרטי ולתלמידים

מתוך האתר של מאיר אביטן www.meir-avitan.co.il

טבלה מסכמת - נזירות				
נזירות	נזיר מהתורה	שמשון	שמואל	אבשלום
תחילת הנזירות	מקבל על עצמו	מבטן, בהוראת מלאך ה'	מבטן, בנדר אמו	לא נזיר מבטן אבל נזירותו תקפה עד יום מותו
משך הנזירות	מוגבל (סתם נזירות 30 יום)	נזיר עולם	נזיר עולם	נזיר עולם
תום הנזירות	1. פתאום, אם נטמא למת 2. תום התקופה שנדר עליה.	נזיר עולם	נזיר עולם	שמ"ב י"ד, כו: גלח שער ראשו
איסור שתייה ואכילה מתוצרת ענבים	כן	כן אין חלות עליו חובות הפרישות	חלו עליו כל החובות	
איסור גילוח השיער	כן	כן	כן	כן
איסור טומאה למת	כן	הרג פלשתים, מותר לו להיטמא למת	הרג את אגג העמלקי [אך זה היה יוצא דופן]	
איסורים נוספים		על אמו נאסר לשתות תוצרת ענבים ולאכול כל טמא.		